

Fons del Marquesat de Moja referent al castell de Vilassar de la Biblioteca de Catalunya

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer de l'Hospital, 56 (08001 - Barcelona)
Alçada: 152

Coordenades:

Latitud: 41.51773
Longitud: 2.35638
UTM Est (X): 446296
UTM Nord (Y): 4596433

Classificació

Número de fitxa 08214 - 241
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents
Accés Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Biblioteca de Catalunya (C. de l'Hospital, 56; 08001 - Barcelona)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 17/03/2015 - 01:00

Descripció

Dins del fons miscel·lani de documents individuals de la Biblioteca de Catalunya es localitza una cinquantena de pergamins dels segles XI a XIV referents a al senyoria dels Sant Vicenç als castells de Vilassar i Burriac i als seus respectius termes i jurisdiccions; a la que cal afegir documentació en paper del Fons del Marquesat de Moja, catalogada per Pere Benito (2001).

Entre aquests pergamins hi consten els plets més antics, com l'assemblea de barons celebrada entre 1086 i 1088 a la rovira del davant de l'església de Sant Esteve de Ripollet per tal de resoldre un contenciós entre Guillem Umbert de Ses Agudes i Guadall Guillem (de Sant Vicenç) i la seva mare Adelaida, sobre la castlania de la torre de Vilassar i les franqueses d'Agell i Argentona. També hi ha actes de transmissió familiar. Un petit grup de pergamins concerneix al domini del priorat de Sant Marçal del Montseny a Vilassar. Alguns documents del segle XIII tenen relació amb l'exercici de la jurisdicció civil i criminal sobre els habitants del terme de Vilassar i amb les relacions dels senyors del castell amb els veguers reials. Aquest conjunt d'un origen comú s'ha format per vies diverses i en moments diferents. Primerament per llegat de Joaquim Miret i Sans. Un segon grup prové a través de la Diputació de Barcelona de l'antic Hospital de la Santa Creu. Alguns pergamins foren comprats a Eduard Mitjana de la Dioblas abans de 1941. Finalment, l'any 1954 ingressà un fons provinent d'una permuta entre la Diputació de Barcelona i la de València.

Observacions:

L'Arxiu del Marquès de Santa Maria de Barberà i de la Manresana ubicat al castell de Vilassar és un arxiu nobiliari que els Sarriera hereten l'any 1822, i que prové d'un mateix origen. Actualment s'ha signat un conveni amb l'Ajuntament de Vilassar de Dalt per tal de posar aquesta documentació al servei dels estudiosos. Mentrestant, es pot consultar la seva catalogació on line amb el vincle que hi ha en aquesta mateixa fitxa.

Conté un dels arxius històrics privats més importants de Catalunya, amb més de 8000 pergamins, centenars de lligalls en paper, 300 llibres, 70 manuscrits, etc. Fou declarat, l'any 1986, bé d'interès cultural per la Direcció General del Patrimoni Escrit i Documental de la Generalitat.

Història

La línia principal dels Desbosc s'extingeix a finals del segle XVII per manca de successió. Els títols de les senyories de Vilassar i Sant Vicenç s'integren dins el Marquesat de Moja, creat l'any 1702, amb el casament d'Agustí de Copons, segon marquès de Moja, amb Gaietana, filla d'Antoni d'Oms Cabrera i Des Bosc.

Bibliografia

BENITO i MONCLÚS, Pere (1999). Els habitants de Vilassar enfront la senyoria arbitrària dels Sant Vicenç (1229); dins *Ipsa Arca*, núm. 1, febrer de 1999. Museu Municipal de Vilassar de Dalt, pàgs. 40 a 47.
BENITO i MONCLÚS, Pere (2001). Catàleg de la documentació en paper del Fons del Marquesat de Moja de la Biblioteca de Catalunya referent als castells i jurisdiccions de Vilassar i Sant Vicenç. Departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica. Universitat de Barcelona.

Enllaços d'interès:

<http://www1.bnc.cat/vilassar/>